

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

*per
0*

vi alla

Årgång 21 Nr 1 1972

Fritid Hisingen

vi alla

tidskrift för Göteborgs fritidsledare

Temanummer om fritidsverksamhet på Hisingen

- Ny organisation i funktion.
Av avdelningschef Lars Andréasson. Sid. 3.
- Förslag till generalplan för Hisingen. Sid. 4.
- Nytt samarbetscentrum...
Av intendent Sigurd Lie. Sid. 6.
- Kvalitetsprogram populära...
Av programkonsulent Percy Hanslin. Sid. 7.
- Idealister, bolag och kommunen...
Av föreningskonsulent Jan Bergström. Sid. 10.
- Anpassningsproblem ofta en följd...
Av distriktskurator Claes Brügge. Sid. 13.
- Ökade resurser för kulturaktiviteter...
Av teaterkonsulent Alice Rörberg. Sid. 14.
- Skall verksamheten fungera riktigt...
Av servicekonsulent Ola Gustavsson. Sid. 14.
- Kreativt skapande...
Av hobbykonsulent Anne Charlotte Nilsson. Sid. 15.

Omslaget

Hisingen blev ett speciellt fritidsdistrikt med egen fritidsbyrå, Fritidsbyrå H, vid årsskiftet. Byråns nya "märke", som återges på omslaget, består av två våglinjer — en grön och en blå. Det är ett "varumärke utan varudeklaration", som bör locka till egna tolkningar. Presar man symboliken för hårt om man tror att den gröna linjen alluderar på "den gröna ön", som Hisingen ofta kallades innan industrierna och oljeupplagen ockuperat åkrar och naturområden, och att den blå våglinjen symboliserar Göta älv, Nordre älv och HAVET?

vi alla

UTGES AV
Göteborgs Socialförvaltnings
Fritidsavdelning

ANSVARIG UTGIVARE
Avdelningschef
Lars Andréasson

REDAKTIONSKOMMITTÉ
Lars Andréasson, Rune Brange,
Leif Svensson

REDAKTION
Fritidsavdelningen, Skånegatan 26,
Box 5015, 402 21 Göteborg
Tel. 031/81 08 80
Redaktör: Rune Brange

Ny organisation i funktion

Vid det senaste årsskiftet genomfördes första etappen av en genomgripande omorganisation av socialförvaltningens fritidsavdelning. Det centrala ledningsorganet delades i fyra stadsdelsanknutna fritidsbyråer. Detta i avsikt att ge fritidsförvaltningen större effektivitet, göteborgarna mera fritidsservice för sina skattepengar, skapa bättre kvalitet på fritidsutbudet och utrymme för nya angelägna fritidsaktiviteter.

Första etappen innebar således att fyra fritidsbyråer etablerades. Tre av dem med fritidsgårdspersonal direkt underställd en intendent. Den fjärde fritidsbyrån — Hisingsdistriktet — har fått en helt ny organisation, med fritidsgårdspersonal, fackledare - pedagoger, konsulenter - organisatörer samt intendent - byråchef. Denna organisation skall vi presentera mera utförligt på annan plats i detta nummer av Vi alla.

Efter ett halvårs verksamhet kan vi nu börja utläsa resultat av den nya organisationen. Mest påtagligt är det positiva gensvar det förstärkta ledningssystemet fått. Personalen kan utnyttjas effektivare och får härmed intressantare och ofta mera kvalificerade arbetsuppgifter. Ett utvidgat samarbete med andra i de olika bostadsområdena verksamma kommunala förvaltningarna samt det lokala föreningslivet har exempelvis blivit möjligt.

Samrådsgrupper av olika slag är ingen nyhet i fritidssammanhang. Med växlande resultat har sådana grupper i många år arbetat med samordning av bl a lokalutnyttjande, ledarutbildning och information. Genom fritidsbyråerna ställs nu resurser till förfogande för en fortsatt och utbyggd sådan samordning. En av intendenternas väsentligaste arbetsuppgifter är nämligen att initiera samarbete mellan alla av fritidsaktivering intresserade parter.

Förhoppningsvis kommer det nu allt intensivare samarbetet mellan fritidsinstitutioner som biblioteken, parkleken, skolorna, teatrarna, idrottsanläggningarna, museerna och fritidsgårdarna samt kommunens alla föreningar att leda fram till vissa nya riktlinjer. Riktlinjer om hur lokaler skall utnyttjas, vilka aktiviteter som skall prioriteras och hur föreningarnas verksamhet skall stödjas.

De fyra fritidsintendenterna kommer också att initiera debatter med allmänhet och föreningsmedlemmar om den kommunala fritidsverksamhetens målsättning och utformning. Vilken fritidsservice är i dag mest angelägen? Vilka aktiviteter skall kommunen leda och på vilket sätt kan föreningslivet göra ytterligare insatser?

Lars Andréasson

Förslag till generalplan för Hisingen:

Remissvar med hård kritik från verk, nämnder och föreningar

Byggnadsnämnden i Göteborg presenterade under 1971 ett förslag till generalplan för Hisingen, som utarbetats av Stadsbyggnadskontoret och White Arkitektkontor AB. Planförslaget redovisar hur det är tänkt att marken på Hisingen skall utnyttjas i framtiden. Reaktionen från de olika instanser, som fått planen på remiss, har resulterat i en hel del kritiska uttalanden:

Statens planverk

I detta sammanhang kan noteras att arbetsområdenas skyddszoner gentemot den befintliga bebyggelsen i sydöstra delen av Hisingen förefaller vara alltför knappt tilltagna.

Hälsövårdsnämnden

Planen visar en alltför stor koncentration av arbetsplatser, mest på Hisingens sydvästra del. Få bostäder finns medtagna i detta område. Vi menar att bostäder och lämpliga arbetsplatser i stället bör integreras i största möjliga omfattning. För industrins del bör arealer i stället iordningställas i Angered—Bergum, där en stor brist på arbetsplatser uppstått.

Sjukvårdsstyrelsen

Den föreslagna industriutbyggnaden i Björlanda kommer med tanke på vindriktningen att täcka in nu befintlig bebyggelse på Hisingen.

Hamnstyrelsen

Mot de i generalplanen angivna utvidgningsområdena för hamnverksamhet finns i princip inget att erinra. Delar av reservområdet kan behöva tas i anspråk inom en relativt nära framtid. Möjligheterna till hamnanläggningar på utfylld mark norr om Lilleby bör indikerats.

Gatunämnden

Generalplanen för Hisingen anger ingen lösning på den brist på parker, som redan i dag finns inom stadsområdet. Det gröna området mellan Biskopsgården och industriområdet i väster är i första hand ett skyddsområde mot industrin, och är ur parksynpunkt förhållandevis ointressant.

Metall Volvo Verkstadsklubb

Till de mycket allvarliga svagheterna i planen hör att samtliga bostadsområden — såväl de redan etablerade som de planerade — förvandlas till öar i ett enormt trafikhav.

Hyresgästföreningen Västra Sverige

Bilindustrin (Volvo) behöver inte alls ligga på ett enda ställe i Göteborg. Kan man som i dag ha verksamhet spridd över hela landet och t. o. m. utomlands så vore det väl underligt om inte också t. ex. Angered vore ett alternativ för en fortsatt expansion. Den lätta industrin skall, som tidigare nämnts, i största möjliga mån samlokaliseras med bostäderna i den fortsatta planeringen... Föreningen kräver att generalplanen radikalt omarbetas så att utomparlamentariska grupper som banker och industriintressen tillmäts mindre betydelse än i den nu visade planen.

Spårvägsstyrelsen

Kring upp- och utbyggnaden av kollektivtrafiksystemet förespråkas en planeringsfilosofi som är skrämmande kundfientlig och visar en anmärkningsvärd brist på förståelse för kollektivtrafikens arbetsvillkor samtidigt som erfarenheterna av 1960-talets provisoriska lösningar helt negligeras. I detta avseende är planen en ren skrivbordsprodukt utan förankring i verkligheten.

Lundby Kommunalförening

Generalplanen 1971 erkänner att den vilar på en bristfällig grund. Vi mötesdeltagare instämmer med generalplanen i detta avseende. Vi anser dessutom att en plan som vilar på en så bristfällig grund aldrig borde ha presenterats.

Sociala centralnämnden

De synpunkter som Socialförvaltningen framfört beträffande "Arbetsrapporten 1969" delas av ett stort antal andra remissinstanser men har inte närmare beaktats i föreliggande generalplaneförslag.

Göteborgs förorters förbund

Förortsförbundet vill betona vikten av att det snarast utarbetas ett nytt förslag till generalplan för Hisingen.

Framtidens Hisingen - Hisingborgs framtid

Hisingens bebyggelse idag

Vattnet

skala 0 1 2 3 4 5 km

Det nya som skall komma -
generalplanens Hisingen

Planeringens rekreationsområden
och strövområden på Hisingen

Nytt samarbetscentrum för fritidsaktiviteter på Hisingen

Att skriva om ett påstått samarbetscentrum i förhoppning om ett gott resultat, kan förefalla något påträngande för den man tänkt sig att samarbeta med.

Många som arbetar med fritidsverksamhet har föresatt att klara sig själva.

Samarbete får inte bli ett "hålla handen". Det måste vara **samverkan-medarbete-utbyte**.

Förutsättningarna för att klara av denna målsättning hoppas vi på Fritidsbyrån Hisingen ha fått i den organisatoriska form vi nu arbetar genom.

Den kommunala fritidsarbetaren, förestandaren för fritidsgården, ställde man större förväntningar på än det var möjligt att leva upp till.

Allehanda dagliga sysslor med detaljer tog den mesta tiden i anspråk, fritidsgården blev oftast det man orkade med. Kravet på en aktiv "gård" med kurser, klubbar, föreningar och arrangemang koncentrerade verksamheten geografiskt. Det försök som nu görs med konsulenter, serviceassistenter, fackledare och timanställda ger möjlighet till verksamhet på bredare bas. Den kommunala fritidsverksamheten kommer i fortsättningen inte att vara bunden till en "fritidsgård". Det samgående som sker vid byggande av lokaler för skola, bibliotek, idrott och fritid, synes ge förutsättningar för en ny metodik. Lyckade försök har redan gjorts i skolor av den gamla typen. I dessa sammanhang har rektorer och föreningen "Hem och Skola" varit en viktig del.

Samgående i lokalfrågan har gett gott resultat

Ett stort antal ideella föreningar på Hisingen har i många år bedrivit en omfattande verksamhet och några av dem har satsat på egna lokaler. Detta har krävt stora uppföringar från ledare och medlemmar. Fritidsavdelningen har sedan några år tillbaka gjort försök med förening som huvudman för en mindre fritidsanläggning. Denna och andra former för samgående i lokalfrågan har givit gott resultat och återverkat på aktiviteten och tillfredsställt sysselsättningsbehovet.

Sigurd Lie

Fritidsgården kan representera och utveckla förortskulturen

Fritidsgården har som tidigare sagts, i många år varit det aktivitetshus där deltagarna har kunnat tillfredsställa behovet av sysselsättning genom kurser av många slag, hobby, teater och dans. Den har även representerat och utvecklat förortskulturen genom teaterföreställningar samt arrangemangen "Familjesöndag" och "Speldags".

Personalen får konsultuppgifter i nya kontaktkommittéer

Ett försök till att vidga våra fritidsinsatser är vårt deltagande i och vår medverkan till bildandet av kontaktkommittéer med intressenter från föreningar, skola, kyrka, bibliotek, polis, byalag, politiker och andra som vill bidra till utvecklingen. Den personal, som finns på Fritidsbyrån, är inställd på en medverkan över hela Hisingen. Att som konsulter, var och en inom sitt område, nå och stödja så många som möjligt. Resurserna de förfogar över är inte så mycket "rena pengar" som kunnighet och erfarenhet, samt en god vilja till samarbete.

Sigurd Lie

Kvalitetsprogram populära - stimulerar till egenaktivitet

När Fritidsavdelningen omorganiserades vid årsskiftet blev Hisingen ett av stadens fyra fritidsdistrikt. Fritidsbyrå H (Hisingen) fick en organisation som skilde sig från de tre andra fritidsbyråerna. I dessa behöll fritidsgårdspersonalen sina tidigare uppgifter, medan Fritidsbyrå H fick en funktionell organisation med fem "ämneskonsulenter", som hade hela Hisingen som sitt arbetsfält. Detta innebar bl. a. att en konsulent skulle svara för programverksamheten i distriktet. I programsektionen ingick vidare 3 heltidsanställda fackledare samt ett antal timavlönade ledare.

Fackledarna, som fick den nya spännande uppgiften att fungera som programledare på heltid, blev det inte alltför svårt att välja, eftersom de som ägnar sig åt program på ett framgångsrikt (!) sätt är ganska lätt räknade. När vi arbetade fram ett program för vår verksamhet såg vi som något mycket viktigt att våra intentioner överfördes till timledarna. De skulle i verkligt hög grad känna sig och fungera som programledare. Vi som sysslade med öppen verksamhet vet att metodiken kan vara något suddig och präglad av stundens ingivelser. Det slarvas också alldeles för mycket både med förberedelserna och vid pre-

Percy
Hanslin

sentationen av programinslagen. Detta är naturligtvis ett svek mot besökarna och framför allt mot de personer, som inbjudits att medverka.

Programledaren som producent

Mycket talar för att kvällspersonalen får ett större engagemang om den får en längre sammanhängande arbetstid — gärna 3—4 kvällar i sträck. Det är också vik-

Samarbete mellan skolan och Fb H

Den enda skolan i Göteborg, som har fritidsaktiviteter i egen lokal och med ledare från en fritidsbyrå, är Bjurslättskolan. När lokalerna inreddes i våras hjälpte eleverna bl. a. till med att sy gardiner.

En helt vanlig cafékväll kan ungdomarna, som här på Värvindens fritidsgård, få besök av en sånggrupp. Gospels och andra religiösa sånger hade sextetten på sin repertoar.

tigt att besökarna har någon de känner igen från kväll till kväll.

Programledaren bör själv i så hög grad som möjligt producera egna program och principer för deras genomförande — baserat på kännedom om besökare, lokaler m. m. Det är självklart att han inte varje dag hinner med att producera program som kräver långa förberedande samtal med t. ex. föreningar och artister. Sådana kontakter får programsektionen svara för. Under Fritidsbyrå H sorterar ca 15 fritidsgårdar och övriga fritidslokaler av varierande storlek — från 100 till 1.800 kvm. Många program är det lämpligt att boka in på 3—4 lokaler. Programledarna på resp. lokaler får omedelbart information om programmets art, vilka förberedelser som behöver göras o. s. v. Vi försöker också meddela detta i god tid — i regel är planeringen klar en månad i förväg.

Föreningsprogram populära

Vad skall man nu på sikt tro är gångbart i programväg i den öppna verksamheten? Enkäter bland tonårsgrupperna ger vanligtvis vid handen att skräckfilmer och diskotek är det man helst vill ha — gärna varje dag. Har man en personaluppsättning liknande vår har man naturligtvis utomordentligt goda möjligheter att höja kvaliteten och ta ett stort steg i riktning mot en mera meningsfull öppen verksamhet. På Hisingen har fritidsgårdarna sedan länge haft god kontakt med föreningslivet, och vi erbjuder nu föreningarna i ännu högre grad än tidigare att svara för programinslag. Hittills har föreningarna ställt

sig mycket välvilliga och vi har enbart goda erfarenheter. De medverkande har varit mycket nöjda och publiken entusiastisk.

Brett utbud på Familjesöndag

Vissa programtyper kan varmt rekommenderas. Sålunda har vår kontakt med en gospelgrupp blivit mycket givande. Gruppens helaftonprogram har insprängda delar av sång, tal och personlig kontakt samt diskotek med gospelrepertoar. Att räkna upp de olika aktiviteterna och förslag till sådana skulle föra för långt, men låt mig bara nämna något om vår satsning på vuxenpubliken. Det är måhända den svåraste gruppen att nå! Vi vet att praktiskt taget alla människor har behov av aktiviteter, men att alltför många inte har möjlighet att tillgodose behovet på ett mera meningsfullt sätt. Skälen för detta kan naturligtvis variera — utbudet kan vara begränsat och de ekonomiska förutsättningarna kan verka hindrande. Det finns säkert massor av andra argument till varför man sitter hemma och gör ingenting. Olika fritidsgårdar på Hisingen har satsat på något vi kallar "Familjesöndag". Vi lockar med en poängpromenad som det "fetaste betet" — att gnugga geniknölarna samtidigt som man motionerar skadar säkert ingen. I akt och mening att ge ett så brett utbud som möjligt bidrager teater- och hobbysektionerna. De ger uppvisningar av pjäsgrupper, dockteater, dans o. s. v., och hobbyledare instruerar i öppna verkstäder. En lektant tar hand om de minsta barnen och lämpliga barnfilmer visas. Vidare bjuder vi på god musikunderhållning.

Familjesöndagarna brukar ha många programinslag, bl. a. att göra en "grej i hobbyn". En familjesöndag på Backa fritidsgård tillverkades blommor.

Varför ge efter för popkultur

I detta sammanhang vill jag också gärna ge en personlig deklaration om den öppna verksamheten. Jag har ofta hört att man beklagar sig över den dåliga standarden. Inget tycks kunna fånga intresset hos cafébesökarna, som också beskylls för att vara destruktiva till sin läggning. "Det enda dom gör är att förstöra inventarier och stämning... och så är dom så förfärligt slöa..." Tongångarna känns säkert igen. Påståenden om att de s. k. mysrummen blir sniff-, knark- och mygelkvarter saknas inte heller. Men vad väntar vi oss egentligen av en miljö där en jukebox med Jimi Hendrix och Pink Floyd spelar för full volym och där lamporna släpper igenom ett minimalt ljus, gärna i rött? Tror man verkligen att en sund stämning kan låta sig höras därinne? Tror man att en programledare skall finna det meningsfullt att gå in i denna miljö och på allvar försöka prestera något i programväg? Har vi egentligen med denna miljö försökt att skapa något som vi tror skall passa ungdomarna och förhoppningsvis göra stället populärt? Är det inte snarare så att vi övergett de ideal som förespråkar aktivitet och i stället gett efter för den s. k. popkulturen.

Caféet bör vara medel, ej mål

Nej, låtta på förlåten och tänd upp en smula, titta över skivvalet i jukeboxen. Betrakta caféet som ett medel, en rekryteringsbas, snarare än ett mål och sista anhalt för destruktiva element. I annat fall kommer caféet att bli en belastning i stället för en avlastning. I mån av utrymme

bör ett café vara en serveringsplats dit man går för att intaga förfriskningar och sedan, utan större saknad, lämnar för att söka sig ut till de aktiviteter som gården så rikligt bör erbjuda. Det känns angeläget att erinra om den kanske viktigaste funktionen som en fritidsgård bör ha, nämligen att stimulera till egenaktivitet. Många bra program kan samtidigt som de vidgar de ungas vyer också väcka deras intresse för att själva vara med i någon aktivitet. Den lycka som fyller en människa som aldeles själv har utfört något — det må vara något handfast eller intellektuellt producerat — är fullt legitim och utgör grunden för välbehövlig tro på sig själv.

Egenaktivitet måste initieras

Vad slutligen beträffar medbestämmanderätt för besökarna på fritidsgården i frågor som rör programsättningen — liksom i personalfrågor m. m. — är detta alltid lika aktuellt. Utan att vilja förlora mig i en alltför lång utläggning tror jag att detta problem krymper i takt med att vi förverkligar egenaktivitetstanken. Ledarens roll som maktfaktor — i dess negativa betydelse — blir allt mindre. Klyftan besökare—ledare blir allt mindre — ledaren initierar och inspirerar. Verksamheten formas efter besökarens ambitioner och intresseinriktningar. Man kan förutsätta att vissa grupper alltid behöver en viss styrning för att de skall kunna se vad som döljer sig "runt hörnet". Men detta intrång tycker jag att vi kan kosta på oss utan att behöva bli kallade odemokratiska.

Percy Hanslin

Idealister, bolag, kommunen gör Hisingen föreningsvänligt

Alla som är insatta i föreningsförhållandena i Göteborg vet att många föreningar på Hisingen lagt ner ett strävsamt arbete för sin fortsatta existens och vidareutveckling. Flera Hising-föreningar har nu en föredömlig verksamhet medan andra kanske varit mer aktiva tidigare. Att föreningar har toppar och dalar i sin verksamhet är inget specifikt för föreningslivet utan detta händer i de bästa företag, beroende på tillgång och efterfrågan. Rekrytering av ledare, lokalresurser och ekonomi är sådana faktorer som påverkar föreningslivet åt det ena eller andra hållet.

Vad Hisingen beträffar så är det i första hand lokalfrågan som är besvärlig och då framför allt för nya föreningar som håller på att etablera sig. Fritidsgårdarna har många av dessa inom sina väggar och problemet där ligger närmast i bristen på förrådsutrymmen och möjligheter till fler verksamhetstimmar. Flera föreningar och övriga organisationer måste nämligen dela på utrymmen och tid.

Föreningar i egen fritidsgård

En del föreningar är dock så lyckligt lottade att de fått en egen mindre fritidsgård eller en egen lokal inom fritidsgården. Sålunda är Kyrkbyns fritidsgård med tillhörande annex och förrådsbyggnad högkvarter för Hisingens Motorklubb. Jätte-

Jan Bergström

stens fritidsgård disponeras av en förening, som tillhör Svenska Ungdomsringen, Folkdanslaget Näverluren. Näverluren har förutom folkdans ett flertal aktiviteter på fritidsgården och ansvarar även för s. k. öppen verksamhet för icke föreningsmedlemmar, liksom HMK på Kyrkbyns fritidsgård. Halvtidsanställda serviceassistenter tjänstgör vid gårdarna och svarar för kontakten med Fritidsbyrå H.

Brunnsbo fritidsgård tillhör den typ av fritidsgårdar som brukar kallas föreningsgårdar och som har halvtidsanställd föreståndare. Vid Brunnsbo har speciellt nyk-

Hisingens Motorklubb disponerar Kyrkbyns fritidsgård. Efter hårda tävlingar måste maskinerna få en översyn i garage och verkstad.

terhetsrörelsen varit aktiv. Torslanda fritidsgård har huvudsakligen föreningsverksamhet. En randlokal disponeras av Scoutkåren Tor, Nykterhetsrörelsens SF, medan Torslanda Sjöscoutkår har egen lokal i fritidsgården. Scoutkåren Gustav Adolf, KFUK-KFUM, har egen lokal i Vårindens fritidsgård, och Tuve Scoutkår, SSF, fick nyligen en fin lokal i Tuve fritidsgård. I Tuve får också en idrottsförening inom kort nya specialinredda lokaler. Tuve IF skall nämligen vara basorganisation i nybyggda Brunnehagens fritidsgård.

Församlingslokaler och klubbhus

Många föreningar har skaffat egna lokaler. Här kan bara några få nämnas.

Såväl Svenska Kyrkan som frikyrkan har sedan många år för sin barnverksamhet i ganska stor utsträckning utnyttjat fritidsgårdslokaler — och detta gäller även fritidsgårdar på Hisingen. Några frikyrkoförsamlingar har ju i flera decennier haft egna lokaler på Hisingen, där större delen av deras omfattande barn- och ungdomsverksamhet bedrivs. Svenska Kyrkans speciella ungdomsorganisation Kyrkans Ungdom har genom breddningen av aktiviteterna under de senaste åren fått allt fler medlemmar i staden, bl. a. på Hisingen.

Flera andra föreningar på Hisingen har egna utmärkta lokaler. Ett eget klubbhus är väl inte minst för idrottsutövarna något av en dröm. Vilka idrottsintresserade ungdomar vet inte att Häcken håller till i Häckens Borg, Färjenäs i nya klubbstugan vid Blidvädersplan, Hjuviks Båtklubb i Hjuvik och kanske den största och aktivaste

idrottsföreningen för tillfället, IF Warta, i nya klubbhuset vid Sällefjordsplan.

Vad beträffar ledarrekrutering och ekonomi så är dessa frågor inte annorlunda eller besvärligare på Hisingen än i övriga delar av Göteborg. Inte minst inom detta område har föreningar på Hisingen fr. o. m. i år fått möjligheter att genom Fritidsbyrå H erhålla upplysningar och service. Fritidsavdelningens föreningservice har tidigare huvudsakligen varit koncentrerad till Föreningsbyrån inne i staden. Genom omorganisationen vid årsskiftet tillkom också en förenings servicetjänst ute på fältet och Hisingen blev det första fritidsdistrikt som fick en föreningskonsulent.

Nya stora fritidsbyggen

Det är dock inte enbart Fritidsavdelningen och Socialförvaltningen som vill förbättra förhållandena för föreningslivet på Hisingen. Stora satsningar görs f. n. av Idrotts- och friluftsnämnden. Bland Idrottsnämndens stora nya projekt kan nämnas småbåtshamnen i Björlanda och simhallen i Lundby. Även nya bollplaner anläggs. För några av dessa liksom för några tennisbanor ansvarar f. ö. Gatukontorets parkavdelning. De stora industrierna på Hisingen satsar inte bara på korporationsidrotten utan även på en mängd andra personalklubbar o. dyl. Sålunda har ju personalen vid Eriksberg sedan 1968 enastående lokalresurser i Eriksbergsgården, vars sporthall och bowlinghall även utnyttjas av "icke anställda" och Volvo har i år fått landets finaste företagsfritidsgård med bl. a. simhall.

Jan Bergström

114 lag, bl. a. bildens "Grus i dojan" och Olympic, deltog i årets serier, som arrangerades av Fritidsbyrå H, BK Lindholmen och IF Warta. Bollplanen ligger i barnvänlig miljö — visserligen höghusen men också med naturen in på knutarna.

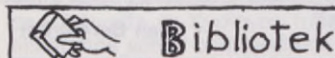

Bondens åker, fiskarens kust ger plats för fritidsprojekt

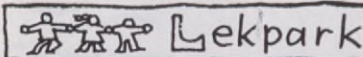
Som komplement till artikeln om föreningslivet på Hisingen har nedan gjorts ett urval av olika anläggningar, som mer eller mindre har med vår fritid att göra. Flertalet av dem tillhör Göteborgs stad, ett par är industrianläggningar och några drivs av föreningar och privata företag. För de kommunala anläggningarna svarar Biblioteksnämnden, Gatunämnden (Parkavdelningens leksektion), Idrotts- och friluftsnämnden samt Skolstyrelsen. De anläggningar, som tillhör Sociala centralnämnden (Fritidsavdelningen), återfinns på sid. 16.

Anläggningarna är upptagna stadsdelsvis. Anledningen till att Sannegården och Björlanda återkommer på flera ställen är främst att Eriksbergsgården och Volvos nya fritidsanläggning inrymmer så många speciallokaler. I de fall där det finns mer än en likartad anläggning i en stadsdel är antalet markerat med en siffra. Ett (i) efter stadsdelsnamnet markerar inomhus.

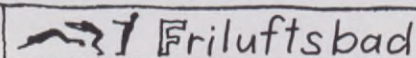
Närmare upplysningar genom Fritidsbyrå H, tel. 23 54 50.

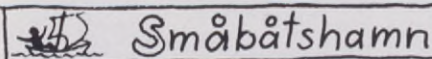
Backa, Biskopsgården 2, Brämaregården, Kyrkbyn, Tuve.

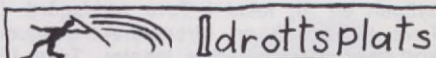
(Med ledare). Backa 5, Biskopsgården 4, Brämaregården, Kyrkbyn, Tolered, Tuve.

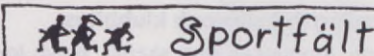
Björlanda 2.

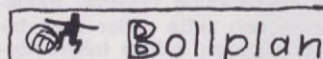
Arendal, Björlanda, Torslanda.

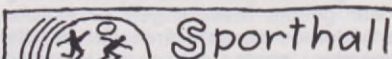
Rambergssnaden .

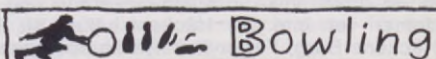
Backa, Biskopsgården 2, Kyrkbyn, Tolered, Torslanda.

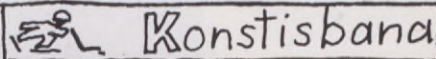
(Högst 1.500 m²). Backa 7, Biskopsgården 5, Bräcke, Kvillebäcken, Kyrkbyn, Säve, Tolered, Torslanda.

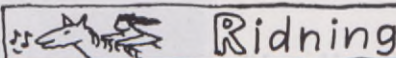
(500 m² och större). Backa, Björlanda, Kyrkbyn, Ramberget, Sannegården, Tuve.

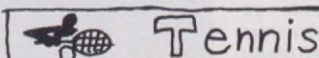
Backa, Björlanda, Brämaregården, Sannegården.

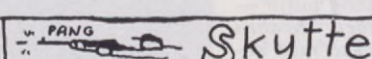
Björlanda, Rambergssnaden.

Björlanda, Kärra, Torslanda.

Biskopsgården 6, Björlanda (i), Kärra, Sannegården (i), Säve, Tolered, Torslanda.

Björlanda 2, Kärra, Sannegården (i).

Anpassningsproblemen ofta en följd av för snabb utbyggnad

Även kuratorsbyrån har fått följa med i decentraliseringen. Med tanke på arbetets speciella karaktär, är vi liksom tidigare underställda intendenten på kuratorsbyrån, och deltagar följaktligen i det utvecklingsarbete och teamwork, som kuratorerna haft gemensamt allt sedan institutionens begynnelse.

Placeringen på Hisingen har medfört en hel del förbättringar i arbetet. Framför allt är det lättare för våra ungdomar att nå oss, och vi kan lättare nå dem. De känner sig inte så bortkomna då de kommer hit, som de gjorde då de besökte oss högst uppe i mässhusets korridorer. Även vi själva är i viss mån befriade från den känslan.

En av våra stora uppgifter är att ge kurativ service åt de ungdomar, som besöker våra fritidsgårdar. Det är då rätt naturligt att man har administrationen gemensam med dem som styr och ställer vid dessa anläggningar.

Uppsökande verksamhet i Hisingens alla stadsdelar

Kuratorsbyrån bedriver uppsökande och förebyggande verksamhet överallt där ungdomar samlas och vistas. Detta innebär att man får flacka omkring på många platser i distriktet. Hisingens välkända potatisåkrar har snabbt förändrats till stora stadsdelar och det är inte alltid som den kommunala fritidsservicen kan hänga med i byggmästarnas snabba takt. I dessa områden bildas ofta grupper av ungdomar, som lätt kommer i konflikt med omvärlden. Samtidigt finns det bostadsområden som hunnit bli 10 till 20 år gamla. Dessa har med sina egna produkter nått kulmen av tonåringar. Detta innebär att det finns grupper av nämnd karaktär i praktiskt taget alla stadsdelar. De grupper, som har det besvärligast, brukar vi ta oss an, och vi kan på ett metodiskt sätt söka lösa hela gruppens problem. Den vanligaste pro-

Claes Brügge

blemdefinitionen är oroväckande berusningsvanor, kriminalitet och dålig social standard. Resurserna kan ju aldrig bli stora nog, men vi har nu något större möjligheter än tidigare att lösa problem av denna karaktär på ett lättare sätt tillsammans med de andra, som arbetar med fritidsfrågorna i distriktet. Lyckligast är ju om man kan lösa problemen med den gängse fritidsverksamheten.

Hisingsgruppen samarbetar bl. a. med bostadsbolagen

Utflyttningen har också inneburit att det är lättare att samarbeta med andra institutioner och myndigheter, som redan är decentraliserade, t ex socialbyrån, skolan, polisen och bostadsbolagen.

Kuratorsbyråns Hisingsgrupp består av tre kuratorer: Hans Lundin, Ulf Kanmert och undertecknad, som fungerar som arbetsledare. Dessutom har vi ca 15 st deltidsledare i våra grupper. I händelse av att problemen skulle öka på fältet hoppas jag att vi skall klara av det. En sak är säker, distriktet kan aldrig öka i storlek. Som bekant är vi väl omgärdade av en blå rand. Ätminstone på kartan!

Claes Brügge

Ökade resurser för kulturaktiviteter i bostadsområdena

Alice Rörberg

Den nya organisationen av teaterverksamheten i Hisingsdistriktet har lett fram till en målsättning, som i stort sett innefattar följande tre arbetsområden:

att bygga upp en kontinuerlig kreativ aktivitet ute i bostadsområdena;
att medverka till att de olika kulturutbudena når ut till människor i deras boendemiljö;
att i samverkan med andra institutioner såsom skola och bibliotek väcka intresse för och stimulera till aktivt deltagande i teater, dockteater, film, sång, musik, jazz, rytmik, måleri m. m.

Inte minst tack vare att det nu finns heltidsanställda fackledare har möjligheterna blivit betydligt större att bedriva teaterverksamhet under veckosluten och sommarmånaderna. Förutom de tre hel-

Skall verksamheten fungera riktigt krävs god service

Ola Gustavsson

Servicekonsulent. Titeln säger att det handlar om en tjänande broder. Assisterad av ett ganska stort antal systrar och bröder — tretton serviceassistenter, varav två är anställda på halvtid, åtta samlingslokal-föreståndare, deltidsanställda, samt ett trettiotal timarvoderade ledare, fungerande som kafé- och tillsynspersonal — skall servicekonsulenten ge den service som fordras för att verksamheten skall kunna bedrivas i och kring fritidslokalerna.

Arbetsuppgifterna rör sig om underhåll av lokaler, inköp och underhåll av inventarier, inbokning av lokaler, redovisning av fritidsgårdarnas ekonomi etc. Tillräckligt många arbetsuppgifter för att jobbet inte skall bli enformigt och tillräckligt få för att inte några skall behöva skötas "med vänsterhanden", vilket tyvärr hände ganska ofta i det gamla systemet.

Ola Gustavsson

tidsanställda fackledarna tjänstgjorde under första halvåret 12 timarvoderade ledare. Flertalet av de deltidsanställda hade ledaruppdrag flera dagar i veckan.

Alice Rörberg

Gothenburg Amateur Theatre Society

är en engelskspråkig teatergrupp, som utnyttjar Hisingsens fritidsbyrås utmärkta teaterlokaler. De flesta deltagarna är engelsmän och amerikaner, som är bosatta här men även några svenskar är med.

Kreativt skapande i sluten hobbygrupp och öppen verkstad

Anne Charlotte
Nilsson

Fritidsbyråernas hobbyverksamhet i framtiden tror jag kan komma att bli en kombination av den traditionella verksamheten med fasta grupper och kurser, som under en längre tid arbetar med ett eller flera ämnen, och de nyare formerna av öppna fria hobbyverkstäder med verksamhet förlagd inte bara till fritidsgårdarna utan även ute i bostadsområdena — t. ex. torg och öppna platser.

Genom att erbjuda dessa sysselsättningsalternativ hoppas vi kunna stimulera till ett självaktiverande och kreativt skapande.

I Hisingsdistriktet tjänstgör nu två heltidsanställda fackledare. Dessutom har vi under vårterminen haft 27 timarvoderade handledare.

Anne Charlotte Nilsson

Fritt fram för alla att bli torgmålare

Hobbyledargruppen på Hisingen fick en idé. Alla som ville pröva sina anlag som utomhusmålare skulle få sin chans en vacker dag (det blev den regniga lördagen 27 maj). Plats var självklar från början, nämligen torget, som inte liknar något annat torg i staden — genuint "hising-ska" Kvilletorget.

Stina Allered och Yvonne Hansson tjänstgör på fritidsbyråns expedition. Som "första telefonsvarare" får de ofta förfrågningar om fritidsverksamhet på Hisingen. Om de inte själva kan ge önskad upplysning låter de frågan gå vidare till vederbörande expert.

23 54 50

Fritidsbyrån Hisingen

Expeditionstid: måndag-fredag 8-16.30

Telefontid:

Konsulenterna: 12-13

Kuratorerna: 14.30-16.30 (ej onsdag)

Adress: Gamla Tuvevägen 15 C 417 05 Göteborg

Fritidsanläggningar på Hisingen:

Fritidsgårdar:

Backa fg	52 25 72	Kyrkbyn fg	22 04 30
Backa teater	52 25 70	Lundby fg	22 25 26
Bjurslätt fg	23 22 55	Nolered fg/Torslanda	56 21 73
Brunnehagen fg/Tuve	55 54 87	Norumsgården/Tuve	55 53 56/57
Brunnsbo fg	51 17 77	Röd fg/ Torslanda	
Bubblan fritidsstuga		Sjumilagården	53 83 15
Jättesten fg	53 42 92	Vårvinden fg	54 52 61
Kville fg	23 33 97	Vårvinden teater	54 52 60

Samlingslokaler:

Backa fritidsgård	Lundby Centrum
Bjurslättstorg	Norumsgården/Tuve
Bräckegården	Sjumilagården
Bärby Bygdegård	Sävegården
Jättestens fritidsgård	Tingstads Folkets Hus
Kyrkbytorget	Torslanda Centrum

Samlingslokalerna kan hyras genom uthyrningskontoret tel 17 90 00